

Kjøbenhavnsposten.

Redigeret af J. P. Grüne.

Udgiven og forlagt af A. P. Liunge.

13de Aarg.

Mandagen d. 8. Juli 1839.

Nº 185.

Forsendes, ifølge Kongelig allernaadigst Tilladelse, med Posten saavel i Danmark som i Hertugdommerne.

Hvorledes en Holsteiner skriver fra Kjøbenhavn.

Den Kamp, som et dansk Parti under „Dannevirkes“ Anførelse paa Literaturens Markt har begyndt imod det tydiske Clements foregivne Øvervægt i Hertugdommet Slesvig, maa naturlig ogsaa berøre de heri Kjøbenhavn sig opholdende „Schleswig-Holsteiner“ paa mangfoldig, ikke altid meget gemyldig Maade. Vi Tydske ere noget bequemme og holde ikke af (??) at omtumle os paa en uhyliglig Dialektiks Tournierplads, hvor kun tart Sand siser om Drene; kun naar man træder vore helligste Sympathier for nær, naar man vil overtale os til at troe, at der for os kun gives et ensaliggjørende politisk Samfund, med de Danse, da fare vi vel undertiden med et „Donnerwetter“ derimellem, medens den forundrede Danus med fornem Mine beklager vor Nationalfolesses plattydse Eder. — Førgjæves søger den fredelærende Tydskindede at indhylle sig i Taushedens Kappe, eller i alt Fald, med det i sin underste Øverbevisning krænkede Gemtys Ironi, at smile over de hidlige Angreb paa hans udvores politiske Existents; dog — „So kam er alle Tage her ic.“ — De Danse i og for sig frembyde mange elskerørdige Charaktersider, muntert Lune og holbergst Wittighed, forekommende Höflichkeit og Artighed imod hverandre og human Rosærd i gjensidige Livssforhold. Men den hos Øvre sædvæntige Genfærdighed ytrer sig med Hensyn til Fremmede paa en øste mærkværdig Maade. Jo mere den fremadskridende Cultur forør det civiliserede Europas store Nationer en gjensidig Anerkendelse af deres eindommelige Charakter imode, ytrer sig derimod en dansk Propaganda med en blind Fanatismes hele Modbydelighed, som ikke tager i Betenkning at tilregne Modstanderne som en Forbrydelse Resultaterne af Forholsternes naturlige Udvikling. Thi førgjæves spørger man, hvilke forsækelige Boldsomheder da de Tydstalende i Hertugdommet Slesvig have udøvet, for at fortrænge det danske Sprog. Den politiske Friheds Venner kunne kun smertelig beklage, at en saa talentsuld ung Mand, som Cand. jur. Lehmann, kan istemme den samme Tone og paatrykke denne, om og forblændede, dog høist beklagelsesværdige, lidenskabelige Færd en ædel og retsferdig Sags Stempe! (hor!!). — For den tydskindede „Schleswig-Holsteiner“ kan denne Korstogpræken imod det Tydse midt i den danske Hoved- og Residentsstad kun være i høj Grad påalig, og den forbittrer ham de aandlige

Nydelser, som han ellers, ogsaa paa fremmed Grund, stræber at tilegne sig, men som med al deres blændende Glands aldrig og ingenstude kunne opnære Øppoffrelsen af hans helligste Fælser.“

Ovenstaende Brev findes indført i Nr. 38 af „Kieler Correspondenzblatt“ for 1839, og da det indeholder adskillige høist mærkelige Uttringer, som udtales i „Slesvig-Holstenernes“ Navn, saa har jeg ikke funnet undlade ogsaa at bringe dette Bidrag til Dagshistorien frem for det større danske Publicum. — Det er aldeles urigtigt, naar der siges, at det danske Parti har begyndt Striden under „Dannevirkes“ Anførelse; thi baade er Striden langt ældre end højt Blad, og heller ikke er den hele danske Stridsmagt forenet under sammes Banner, men er fordeelt Vandet rundt og virker paa mangfoldig Maade. Det er desværre heller ingen blot foregivne Tydshedens Øvervægt, hvorimod vi maae kjæmpe. Den er tilstede i haandgribelig Virkelighed, og har ved Elde og Fordom slaaet saa dybe Rødder, at den kun vil kunne rofkes ved en Jern-Røddestang, der gribes og føres af den slesvigiske Almues egne kraftige Hænder. Men naar denne Kamp berører „Slesvig-Holsteneren“ paa en ikke gemyldig Maade, saa er det hans egen Skyld, da han blot opfordres til at anerkjende sine danske Landsmænds lige Ret, og saasnart denne billige Fordring opfyldes, ville alle Angreb forstumme. Noget ganske Myt erfare vi dog af Brevskriveren, som vi ville falde Hr. B., at Tydske nemlig ere noget bequemme og ikke holde af at omtumle sig paa Dialektiks Kampplads; kun Skade at denne Nyhed som saa mange er aldeles usand, og beviser uigjendrivelig, at han hverken kjender den tydse Nation eller Dialektiks Historie. Hr. B. har formodenlig forverlet Tydske og Holsteiner med hinanden, og ladet sig forlede til sin kjæve Dom af de vistnok for en Deel ubegrundede Beskyldninger, der af lignende Indhold ere utalte mod Holstenerne i tydse Blade og endnu ganske nylig i „Un-

Ryheds-Post.

Kjøbenhavn, den 8de Juli 1839.

— Vi have nylig omtalt, at det lægevidenskabelige Selskab „Philatrien“ havde modtaget en Afhandling som Besvarelse af Selskabets sidst utsatte Præisopgave: „en Haandbog i det offentlige Sundhedspoliti til Brug for danske Læger.“ Denne Afhandling er nu, efter at have circuleret mellem de fem af Selskabets Medlemmer, der var valgte til Censur-Comitee, blevet tilkjendt den af Selskabet utsatte Præmie af 300 Rbd. Man tor haabe, at Forfatteren, der ved den nærfølgende Seddels Aabning fandtes at være Dr. med. Uldahl, Stadsphysikus i Fredericia, snart vil udgive dette sit kronede Præisskrift, der uden tvivl maa være af megen Interesse for den danske Lægestand i Serdeleshed, og hvorved viist nok et hidtil ofte stærkt følt Saon vil blive afhjulpet.

— Det gamle, temmeligt breskældige Morskabstheater paa Bæsterbro gjenlod igaar Aftes efter en lang Hoile atter af den vante Jubel over Pierrots og Gasanders klassiske Loier. Huset var stærkt besat, og til de iorligste Acclamatister hørte endel af det yngste Danmark, der ved mangen spæd Rest tilkjendegav sin Glæde over enhver af Pierrots grotesk-comiske Streger, der endnu stedse følo hos den besindigere Deel af Publikum fremkalder mangt et Smil. De nye Balletter af Hr. T. Gabrie varer smukt arrangerede og vandt ligesledes ret meget Bisald, ligeledes den smukke Slutningsdands „Allemande à trois“, der udførtes af Hr. og Mad. Gabrie samt Mad. Flora Price.

— („Diversa“). Randers, d. 5 Juli. „Kjært er det os at kunne meddele vor Byes Borgere og Indboanere det glade Budskab, at vi neppe kunde have modtaget en humanere Borgermester og Byfoged end Hr. Kammerjunker Boefoed bebuder at være. Et ædelt hjerte, en utrættelig Virksomhed, Selvfornegelse af Alt, hvad der indbyder til egen Bequemmelighed, spore vi allerede hos denne vor nye Vorighed, og ingen Mangshæ har hidtil laret sig see i hans Færd. Tovertimod er han den Mand, der faaer frem ved enhver Lejlighed, hvor hans Embedspligter falde, og vi tor nok sige, at han hidtil hverken har været knap paa Ord eller Tid. Hr. Kammerjunker R. har allerede vist en roesværdig Begyndelse for at bortrydde uberettiget Næringsbrug af vor By, ved at tilholde de uberettigede Personer, som nu og da i Smug have drejet en eller anden Næringsvei, at ophøre med saadant, under den Aftale og Straf, Politianordningerne byde. Dette viser allerede, at Hr. R. har Sands for at gjenoprette et godt Politi i Randers. Dgsaa har han nylig i egen Person, in flagranti delicti, faaet et Thyseri anholdt og Thoen bragt til Befhendelse, uden at anstrengte sig ved de konstede Formar, som de inquisitoriske Undsøgelser saa lettelig frembyde.“

— Interessen for Hestevæddeløb er stærkt i Aftagende. Der flages saaledes fra Slesvig over, at de der d. 28de og 29de f. M. stedfundne Væddeløb havde tildraget sig saa lidt Æpmærksamhed, at man, som det hedder i „Ithoer Wochenblatt“, „for ikke ganstekke at være uden Tilskuer, aabnede Tribunen, der før kun maatte betrædes af Abonnenterne, for Alle og Enhver; og det er et flot Spørgsmål, om den ubetydelige Frequents, Byen nu i Væddeløbsdagene vindet, opreier Beløbet af den Præis, Byen utsætter.“ Hertugen af Augustenborg og Hr. Fischer, dog især den Sidste, toge forresten denne Gang de storfste Præmier.

— („Correspondenzblatt.“) Indretningen af det segebergiske Seminarium skal, som vi have erfaret, allerede foreløbig begynde til October d. A. Til den Tid vil blive udnævnt en Hovedlærer,

som provvisorisk erholder de fornædne Hjælpelærere, hvorhos Antagelsen af Clever til den underste Klasse begynder. Ligeledes er allerede udnævnt en Seminar-Direction (bestaaende af Kammerherre Amtmand v. Rosen, Proost Nissen og Borgermester Eschmarch, samtlige i Staden Segeberg) der vil træde i Virksomhed til Octbr. Seminariets Bogninger kunne til den Tid vel endnu ikke være færdige, men Byen vil lade indrette et provvisorisk Locale for Undervisningen.

— („Alt. Mercur.“) Thorvaldsen har glædet Gøthe-Monuments-Comiteen i Frankfurt med en venstabelig Skrivelse og deri nævnt lovet, at fuldføre Modellen saasart som muligt. Comiteen har i den senere Tid ikke opfordret til videre Bidrag; imidlertid er der allerede undertegnet 24,000 fl., og man ventet, at de manglende Tusinder ville naar Tiden komme kunne tilveiebringes i Frankfurt i een Dag; thi i saadanne Ting befjde de rige Kjøbmænd en overordenlig Patriotisme. Med 30,000 fl. vil man ogsaa ret godt kunne bestrike Udgiften, da Guttenbergs Monument ikke har kostet mere end 27—28,000 fl.

— Af den i dette Blad tidligere omtalte Oversættelse af Burnes interessante Reiser paa Indusfloden og til Afganistan, Bokhara &c. i Aarene 1831, 1832 og 1833 er nu andet og sidste Heste af Indusreisen udkommet. Oversætteren, Hr. Th. Guðm. Repp, har ledsoget denne Deel af Verket, der udgjor et selvstændigt Heft, med en Mængde oplysende Anmærkninger, tildeles om de deri forekommende persiske, arabiske og indiske Ords Betydning, hvilket især for den med disse Sprog ubekjendte Læser giver denne Fordanskning et Fortrin endog for den engelske Original. Ligeledes har Hr. Repp i sin Fortale tilføjet en nsiagtig Oversættelse af toende diplomatiske Noter om de persiske og afganiske Anliggender, som i afoigte Winter ere blevne vexlede imellem det engelske og russiske Gabinet. Den ene deraf er „Udkast til en Note, som Marquisen af Clanricarde skal fremlægge for Greve Nesselrode“ (den 9 Nov. 1838); den anden: „Greve Nesselrode til Greve Pozzo di Borgo“ (St. Petersborg d. 1 Nov. 1838). Disse interessante Documenter indeholder ikke alene Oplysninger om de politiske Forhold mellem England og Rusland, men de fuldstændiggjøre tillige den Skizze af Afganistans Historie, som Bogen selv indeholder, og som faaer en forhøjet Interesse derved at umiddelbar til den knytter sig de vigtige Begivenheder, som nu foregaae i disse for Burnes's Reisebeskrivelse ukem næsten ubekjente Egne af Jorden, hvor for Dieblikket England med en megtig Hær interverner til Fordeel for den siden 1809 fra Thronen i Cabul fortrænne Shah Shudsha ul Mulk. Om denne Thyrste, saavel som om de under hans Landsflygtighed regerende Høvdinger i Cabul, Kandahar og Pashawur, om Randsjids Sing o. fl. mærkelige og i de nuværende Begivenheder endnu deelagtige Personer, indeholder Bogen ligeledes interessante Efterretninger og Charaktertegninger, hvorfra vi her skulle meddele et Fragment om bemeldte syrtelige Protegé af det megtige anglo-indiske Compagni: „Shah Shudsha ul Mulk tabte sin Krone paa Kamppladsen ved Nimia i Aaret 1809 strax efterat det Britiske Gesandtskab var gaaet tilbage over Indusfloden. Hans Magt havde gradvis aftaget efter hans Bisics Assættelse og hans Selskabsbroder Mir Waiz's Mord. Det var ikke lykkes ham at vinde paa sin Side Høvdingen af den megtige Familie Barukzii, Futtah Khan, som antog sig hans Broder Mahmuds Sag, og endeligen satte ham paa Kabuls Throne. Aldrig havde Krigslykken viist sig mere lunefuld end denne Gang. Shudsha var draget ud i Felden med en vel udrustet Armee paa omrent 15,000 Mand: hans Bisir, Afram